

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1958-1959.

20 JANUARI 1959.

WETSONTWERP

houdende machtiging tot regularisatiën, verhoging en vermindering van sommige voor het dienstjaar 1958 uitgetrokken kredieten, zomede toekenning van bijkredieten voor de uitgaven met betrekking tot 1957 en de vorige dienstjaren.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIËN (1). UITGEBRACHT
DOOR DE HEER GROOTJANS.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN.

Ieder jaar opnieuw betreurt Uwe commissie de bedenkelijke wijze waarop sommige budgetaire ramingen worden verricht. Deze bezorgdheid vindt trouwens telkens weerklank in de bespreking, die Kamer en Senaat wijden aan het verzoek tot bijkredieten. Het is echter duidelijk dat het Parlement tevergeefs aandringt op een afdoende wijziging van de tot nog toe gevoerde politiek.

Nochtans heeft de omvang, die de bijkredieten voor het dienstjaar 1958 hebben aangenomen, zulke ontgoocheling verwekt dat men eenparig tot het inzicht is gekomen dat het zo niet verder kan. Zowel in het uitmuntend verslag dat de heer Leemans, namens de Commissie voor de Financien

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Dequae.

A. — Vaste leden : de heren Barbé, De Saeger, Devillers, Discry, Eeckman, Fimmers, Herbiet, Kiebooms, Lamalle, Lavens, Parisi, Schot. — Boutet, De Sweemer, Detiège, Leburton, Martel, Merlot, Paque, Tielemans, Van Hoorick. — Grootjans, Piron.

B. — Plaatsvervangers : de heren Counson, Gaspar, Gillès de Pélichy, Lefère, Posson, Van den Daele. — Cools, Denis, Grégoire, Namèche, Van Acker (A.). — De Clercq.

Zie :

78 (1958-1959) :

— N° 1 : Ontwerp door de Senaat overgezonden (+ errata).

Chambre des Représentants

SESSION 1958-1959.

20 JANVIER 1959.

PROJET DE LOI

autorisant des régularisations, augmentant et réduisant certains crédits ouverts pour l'exercice 1958 et allouant des crédits supplémentaires pour les dépenses se rapportant aux exercices 1957 et antérieurs.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)
PAR M. GROOTJANS.

MESDAMES, MESSIEURS,

Chaque année votre Commission signale de quelle façon déplorable sont établies certaines prévisions budgétaires. Cette préoccupation trouve un écho dans les débats de la Chambre et du Sénat sur les demandes de crédits supplémentaires. Il est manifeste cependant, que le Parlement insiste en vain sur une modification radicale de la politique pratiquée jusqu'à présent.

Toutefois l'ampleur prise par les crédits supplémentaires pour 1958 a créé une telle désillusion, que l'accord est examiné pour y mettre un terme. Des renseignements détaillés sur la nature et la portée des crédits supplémentaires sollicités ont été fournis, tant dans l'excellent rap-

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Dequae.

A. — Membres titulaires : MM. Barbé, De Saeger, Devillers, Discry, Eeckman, Fimmers, Herbiet, Kiebooms, Lamalle, Lavens, Parisi, Schot. — Boutet, De Sweemer, Detiège, Leburton, Martel, Merlot, Paque, Tielemans, Van Hoorick. — Grootjans, Piron.

B. — Membres suppléants : MM. Counson, Gaspar, Gillès de Pélichy, Lefère, Posson, Van den Daele. — Cools, Denis, Grégoire, Namèche, Van Acker (A.). — De Clercq.

Voir :

78 (1958-1959) :

— N° 1 : Projet transmis par le Sénat (+ errata).

van de Senaat, opstelde als tijdens de bespreking die de Senaat op 10 december 1958 aan het wetsontwerp heeft gewijd zijn uitvoerige inlichtingen verstrekt geworden over de aard en de betekenis der gevraagde bijkredieten. Op deze uitstekende documentatie dient derhalve, in dit verslag, niet meer teruggekomen.

Men zal ons dan ook veroorloven dienaangaande te verwijzen naar de desbetreffende parlementaire documenten. De grondige bespreking die de Senaat reeds gewijd heeft aan de bijkredieten voor het dienstjaar 1958 heeft trouwens tot gevolg gehad dat Uwe commissie slechts enkele bemerkingen, van algemene aard, aan de aanpassing der begroting 1958 heeft gewijd, temeer omdat dit uitzicht van onze budgetaire politiek behandeld is geworden, in het raam van het onderzoek dat Uwe commissie gewijd heeft aan de Rijksmiddelenbegroting 1959.

Het is duidelijk dat de ramingen voor het dienstjaar 1958 in verontrustende mate ver beneden de werkelijkheid zijn gebleven. Weliswaar wordt algemeen erkend dat het moeilijk is maanden op voorhand de economische, financiële en sociale evolutie van het land te voorspellen, maar toch overheerst thans bij velen de indruk dat bij het voorbereiden van de begrotingen het optimisme het soms haalt op de werkelijkheidszin.

In zijn uiteenzetting heeft de heer Minister voorbeelden aangestipt van meeruitgaven die hij toeschreef aan misrekeningen. In dit verband noemde hij o. m. de bijkredieten voor de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen en voor de steenkolenmijnen.

Hier volgt trouwens nog eens bondig samengevat, een overzicht van de voornaamste bijkredieten: in verband met de werkloosheid: 2,2 miljard; verschillende verhogingen van pensioenen en verlofgeld: 1,6 miljard; aangroei van het tekort der spoorwegen: 1,4 miljard; bijkomende tussenkomst voor de ziekte- en invaliditeitsverzekering: 1,1 miljard; verhoging van de subsidies aan de kolenmijnen: 1 miljard; aanpassing van de wedden van personeel van landverdediging en de posterijen: 600 miljoen; bijkomende staatshulp ingevolge de aangroei van de schoolbevolking: 400 miljoen; garanties gegeven in verband met de wereldtentoonstelling: 200 miljoen.

* * *

De heer Minister gaf graag toe dat sommige bijkredieten, en niet van de minste, aanvaardbaar zijn geworden omdat ze het resultaat zijn van onvoorziene omstandigheden. In dit verband noemde hij o. m. het bijkrediet van 840 miljoen, voorspruitende uit het schoolpact.

De heer Minister van Financiën heeft anderzijds betreurd dat, terwijl reeds midden 1957 voldoende aanduidingen aanwezig waren die een economische inzinking in het vooruitzicht stelden, de toenmalige regering, naar zijn gevoelen, hiermee in onvoldoende mate heeft rekening gehouden. Hierin ziet hij trouwens de oorsprong van een groot aantal bijkredieten.

Sommige commissieleden hebben hierbij echter aangestipt dat de meeste bijkredieten die werden gevraagd betrekking hebben op uitgaven die wegens hun economisch of sociaal karakter niet konden vermeden worden. Zij zijn van mening dat de economische recessie een diepte heeft bereikt die praktisch niemand kon voorzien zodat de gemaakte misrekeningen grotendeels kunnen verontschuldigd worden. Een commissielid merkte daarbij op dat in een verkiezingsjaar de ongezonde neiging onstaat toe te geven aan allerlei verzoeken tot het toekennen van sociale en andere voordelen, die echter uitgaven veroorzaken die niet eens door gelijkaardige inkomsten worden gedekt. Deze houding vindt men terug zowel bij de meerderheidspartijen als bij de oppositie. In dit verband vestigde dit lid er ook de aandacht op dat

port établi par M. Leemans au nom de la Commission des Finances du Sénat qu'au cours de la discussion que le Sénat a consacrée au projet de loi, le 10 décembre 1958. Il n'y a donc pas lieu, dans le présent rapport, de revenir sur cette excellente documentation.

Il suffira dès lors de renvoyer à ce propos aux documents parlementaires qui s'y rapportent. La discussion approfondie que le Sénat a déjà consacrée aux crédits supplémentaires pour l'exercice 1958 a d'ailleurs permis à votre Commission de se borner à quelques observations d'ordre général au sujet de l'adaptation du budget pour 1958, d'autant plus que cet aspect de notre politique budgétaire a été traité lors de l'examen par votre Commission du budget des Voies et Moyens pour 1959.

Il est évident que les prévisions pour l'exercice 1959 sont restées, d'une façon inquiétante, fort au-dessous de la réalité. On admet généralement qu'il est difficile de prédire des mois à l'avance l'évolution économique, financière et sociale du pays, mais nombreux sont ceux qui estiment que, lors de l'élaboration des budgets, l'optimisme l'emporte parfois sur le sens des réalités.

Au cours de son exposé, M. le Ministre a cité des exemples de dépenses supplémentaires qu'il attribue à des erreurs de calculs. A ce propos, il a parlé notamment des crédits supplémentaires pour la Société Nationale des Chemins de Fer Belges et des charbonnages.

Voici d'ailleurs, résumé succinctement, un aperçu des principaux crédits supplémentaires: chômage: 2,2 milliards; majorations diverses des pensions et du pécule de vacances: 1,6 milliard; accroissement du déficit des chemins de fer: 1,4 milliard; intervention supplémentaire en faveur de l'assurance maladie-invalidité: 1,1 milliard; augmentation des subsides aux charbonnages: 1 milliard; péréquation des rémunérations du personnel de la Défense nationale et des Postes: 600 millions; aide complémentaire de l'Etat à la suite de l'accroissement de la population scolaire: 400 millions; garanties données à propos de l'Exposition universelle: 200 millions.

* * *

M. le Ministre a concédé que certains crédits supplémentaires, et non des moindres, furent inévitables parce qu'ils résultent de circonstances imprévues. A ce propos, il a cité notamment le crédit supplémentaire de 840 millions, résultant du pacte scolaire.

M. le Ministre des Finances a d'autre part déploré qu'à son avis le gouvernement de l'époque n'a pas suffisamment tenu compte de la dépression économique qui se manifestait déjà nettement vers le milieu de 1957. Là se trouve, estime-t-il, l'origine d'un grand nombre de crédits supplémentaires.

A ce propos, certains commissaires ont fait observer que la plupart des crédits supplémentaires sollicités se rapportent à des dépenses qui étaient inévitables en raison de leur caractère économique ou social. Ils estiment que la régression économique a atteint une profondeur que pratiquement personne n'aurait pu prévoir et que, dès lors, les erreurs de calcul sont en grande partie excusables. A ce sujet, un commissaire a signalé qu'une année électorale crée la tendance malsaine de céder à toutes sortes de sollicitations en vue d'accorder des avantages sociaux et autres entraînant des dépenses qui ne sont même pas couvertes par des ressources correspondantes. Cette tendance se manifeste tant chez les partis majoritaires que chez l'opposition. A ce propos, le même commissaire a signalé en

de gewone begroting 1954 eveneens met een aanzienlijk tekort diende afgesloten.

De heer Minister van Financiën heeft nog eens de nadruk willen leggen op het uitzonderlijk hoog bedrag der bijkredieten, die voor 1958 niet minder van 14,1 miljard bedragen, tegen een vermindering van kredieten ten bedrage van 2,4 miljard. Bij de oorspronkelijk gestemde kredieten dient uiteindelijk dus een bedrag van niet minder dan 11,7 miljard gevoegd te worden. Samen met de buitengewone uitgaven, die eveneens met 5,2 miljard dienden verhoogd, bereikte men aldus voor 1958 een supplement van liefst 16,9 miljard. De regularisatie van de oorlogstoestanden in 1947 terzijde gelaten mag hier wel gesproken worden van het hoogste bedrag aan bijkredieten dat ooit aan het parlement ter goedkeuring werd voorgelegd. De heer Minister van Financiën onderstreepte, bij dit alles, dat op de 11,7 miljard nagenoeg 1,1 tot 1,2 miljard dienen toegeschreven aan beslissingen die na 1 juli 1958 werden genomen.

* * *

In de loop van de verdere bespreking der Rijksmiddelenbegroting heeft Uwe commissie herhaalde malen de wens uitgesproken dat voortaan de regering, met meer klem dan tot nog toe geschiedde, zou aandringen op een budgetaire raming die de werkelijkheid zo dicht mogelijk benadert. De begroting moet de rechtzinnige weergave zijn van verwachtingen en berekeningen, die op ernstige gronden zijn geschied. Reeds in de Senaat werd er op gewezen dat, wanneer van regeringszijde aangedrongen wordt op besnoeiingen en inkrimpingen, de administratie nogal gemakkelijk de neiging heeft om verminderingen voor te stellen die uiteindelijk niet worden gehandhaafd en onder de vorm van bijkredieten, toch weer door het parlement ongedaan dienen gemaakt.

Daarom wordt gevraagd naar een overzichtelijker document, dan hetgeen ons thans wordt voorgelegd, teneinde voor ieder bijkomend krediet precies te kunnen nagaan waaraan het dient toegeschreven. Thans wordt al te weinig uitleg verstrekt over sommige bijkredieten.

Het aandringen op rechtzinnige budgetaire ramingen is thans meer gewettigd dan ooit tevoren. Inderdaad, nu de regering een cyclische begroting aankondigt, met een aanvankelijk deficit van 5 miljard, dienen alle uitgaven binnen de oorspronkelijk vastgestelde perken gehouden, wil men een gezond budgetair beleid mogelijk maken.

De Minister van Financiën heeft Uw commissie de verzekering gegeven dat zijn bijzondere aandacht naar dit probleem zal gaan.

Het wetsontwerp werd goedgekeurd met 10 stemmen voor en 7 stemmen tegen.

Dit verslag werd eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,

F. GROOTJANS.

De Voorzitter,

J. MARTEL

outre que le budget ordinaire de 1954 a dû être clôturé également avec un déficit considérable.

M. le Ministre des Finances a tenu à souligner, une fois de plus, le montant exceptionnellement élevé des crédits supplémentaires, dont le montant pour 1958 n'est pas inférieur à 14,1 milliards, contre une diminution de crédits de l'ordre de 2,4 milliards. Aux crédits votés initialement, il y a donc lieu d'ajouter finalement une somme de près de 11,7 milliards. Avec les dépenses extraordinaires qui ont également dû être augmentées de 5,2 milliards, le supplément pour 1958 atteint quelque 16,9 milliards. La régularisation des situations résultant de la guerre en 1947 mise à part, on peut dire que ce montant de crédits supplémentaires est le plus élevé qui ait jamais été soumis à l'approbation du Parlement. M. le Ministre des Finances a souligné à ce propos que sur les 11,7 milliards, il convient d'imputer environ 1,1 à 1,2 milliard à des décisions postérieures au 1er juillet 1958.

* * *

Lors de la discussion ultérieure du budget des Voies et Moyens, votre Commission a exprimé à plusieurs reprises le vœu que le Gouvernement insiste plus énergiquement que jusqu'à présent sur l'établissement de prévisions budgétaires serrant aussi près que possible la réalité. Le budget doit être le reflet fidèle de prévisions et de calculs effectués sur des bases sérieuses. Déjà au Sénat, on a fait observer que lorsque le Gouvernement réclame des réductions, l'Administration n'a que trop souvent tendance à proposer des réductions qui, en fin de compte, ne sont pas maintenues et que le Parlement finit par annuler sous forme de crédits supplémentaires.

C'est pourquoi on réclame un document plus précis que celui qui nous est soumis, de manière à pouvoir vérifier la nature exacte de chaque crédit supplémentaire. A l'heure actuelle, certains crédits supplémentaires sont trop peu détaillés.

Plus que jamais il y a lieu d'insister sur des prévisions budgétaires sincères. En effet, au moment où le Gouvernement annonce un budget cyclique présentant un déficit initial de 5 milliards, il importe de maintenir les dépenses dans les limites initialement prévues, sinon toute saine politique budgétaire est exclue.

M. le Ministre des Finances a rassuré votre Commission : ce problème retiendra son attention toute particulière.

Le projet de loi a été adopté par 10 voix contre 7.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,

F. GROOTJANS.

Le Président,

J. MARTEL.